

hviler paa de mindre Bemidlede i Samfundet, finder jeg, det er et meget berettiget Krav, man nu gjør gjældende, at denne Krigsſtatlov af 5te Auguſt 1864, ſom var midlertidig, maa ophæves. Det er Folkets Ret, ſærlig Smaaamandens Ret. Jeg tror, dette Krav er ſaa berettiget, at om man ogſaa ſætter ſig derimod for en Tid, vil det voxe med ſtedſe ſtigende Kraft, og det vil ikke kunne forhindres, at det maa imødekommies.

Månen: Det forundrer mig noget, at det ærede 7de Medlem for 1ſte Kredſ (Broberg) fandt, at jeg havde indtaget en anden Stilling med Henſyn til Krigsſtatten end tidligere. Jeg kan kun forklare det ved, at han jo er et forholdsviſt ungt Medlem, thi jeg tror, at min Stilling i det Spørgſmaal er fremdeles den Dag i Dag ganſke den ſamme, ſom den har været, og jeg vil ſige, at naar jeg forleden udtalte mig, ſaa var det i kort Begreb i Virkeligheden de ſamme Synspunkter, jeg gjorde gjældende. Jeg tillod mig at udtale, at naar man ſpørger om, hvorpaa Fordringen om Krigsſtattens Ophævelse ſtøttes, er det jo udelukkende Benvæbnen „Krigsſtat“, hvorpaa man lægger Vægten. Det er ogſaa den Betragtning, jeg dengang gjorde gjældende. Jeg ſagde: Nu vel, lad os acceptere denne Forſtagelse af Ordet Krigsſtat og lægge alt det ind deri, ſom der kan blive Spørgſmaal om at lægge ind deri, ſaa anerkjender jeg ſelv under denne Forudſætning ikke noget Krav paa at fordre dens Beløb hævet. Det var det, jeg dengang gjorde gjældende, og ſom jeg fremdeles gjør gjældende, kun med den Tilføiſe, at en nærmere Underſøgelse af Forholdet og navnlig en Sammenligning af Krigsſtatlovene, ſom bleve udfærdigede i 1848, 49 og 50, med Krigsſtatten af 1864 yderligere i mine Tanker ſvækker den Vægt, ſom der er Grund til at lægge paa Ordet „Krigsſtat.“ Det var det Nye, ſom jeg tillod mig at fremhæve under de ſidſte Forhandlinger, idet jeg nemlig havde fundet, at ſelv om man nok ſaa meget vilde lægge Vægten paa denne Betegnelse, viſe dog de øvrige foreliggende Omſtændigheder, at Loven af 5te Auguſt 1864 i Virkeligheden fremtraadte efter hele ſit Indhold ſom et Supplement til Toldloven, at hvad der ſaa end er blevet ſagt under Forhandlingerne, og hvad denne eller hin har bemærket, ſaa maa man, ſaaledes ſom Lovforſlaget forelaa, og navnlig naar man ſammenligner det med de tidligere Krigsſtatlove, antage, at der er gaaet en anden Tanke igjennem den end igjennem de tidligere Krigsſtatlove. Det er denne ſupplerende Betragtning, ſom jeg gjorde gjældende til den Opfattelse, ſom altid har været

min, at ſelv om man indrømmer nok ſaa meget til, hvad der kan lægges ind i Betydningen af Ordet „Krigsſtat“, vil der dog ikke derpaa kunne ſtøttes noget Krav paa Ophævelſen, og det er diſſe Bemærkninger, ſom jeg vil tillade mig at oplæſe ſom Supplement til det, ſom det ærede Medlem (Broberg) anførte. Efter at jeg nemlig under hine tidligere Forhandlinger har givet Ordet „Krigsſtat“ alt det, ſom paa nogen Maade kan lægges deri, ſiger jeg, at „nu maa man ikke forſtaa denne Udtaleſe paa den Maade, ſom om jeg mener, at man ubetinget ſkulde bortgive et ſaadant Beløb, ſom den Lov har ſtattet Staten i Indtægt, og give det bort, hvad enten man kunde forudſe, at man trængte igjen til Erſtattung for denne Afgift eller ikke.“ Det er alſaa Spørgſmaalet, om vi kunne undvære den eller ikke, ſom maa være det Afgjørende. Og dernæſt fortſætter jeg med Henſyn til Brøndevinsafgiften, at den har Staten i alt ſald fuldt ud Krav paa at beholde, ja endog mere, for ſaa vidt den nu ikke engang udgjør det Beløb, ſom den ſkulde udgjøre efter den oprindelige Forudſætning. Dernæſt tilføiede jeg, at der er ogſaa Grund til at ſdrage i Krigsſtattens Beløb de Summer, ſom ere eftergivne i Skatter, og jeg fremhævede den Nedgang ſaf 400,000 Kr., ſom Loven af 1874 om Skattegebyrterne har medført. Denne Medſættelse maa man ogſaa tage i Betragtning, ſiger jeg, men ſaa bliver der omtrent halvanden Million Kr. tilbage. Men dertil kommer jo nu det Beløb, ſom den ſpanſke Traktat vil forringe Statsindtægterne med, og ſaa maa vi minde om, at Statskaſſen har overtaget et Beløb af over $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. til Sindsſygevaſeniet. Jeg tror, at naar man ſamlar alle diſſe Beløb, bliver i Virkeligheden ogſaa det, der ſaa bliver tilbage af Krigsſtatten, fuldſtændig illuſoriſk. Det er derfor fra et praktiſk Synſpunkt den Betragtning, jeg gjør gjældende, at ſelv om man nok ſaa meget lægger Vægt paa Ordet „Krigsſtat“, vil man dog under ingen Omſtændigheder kunne kræve Nogetſomhelſt i Henhold til den, der egentlig har Noget at bynde. Og ſaa til Syvende og Sidſt, naar man alſaa har underſøgt alle diſſe Forhold, kan der blive Spørgſmaal om, hvorvidt man kunde finde Anledning til at eftergive det, der ſaa bliver tilbage; men man ſtal ikke eftergive det, naar man forudſer, at der vil blive Trang til Erſtattung derfor. Det er alſaa det Synſpunkt, det Hovedſynſpunkt, ſom jeg mener maa gaa igjennem hele denne Derveiſe; finder man under de foreliggende finantiſke Forhold, at det kan forſvares at opgive Noget af dette Beløb, ja ſaa er det ſelvfølgeligt, at